

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
ändring av 11 § lagen om lärarutbildning**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att under tiden från den 1 augusti 1994 till den 31 december 1996 inte skall tillämpas det stadgande i lagen om lärarutbildning enligt vilket lektorerna vid universitetens lärarutbildningsenheter samt rektorerna och lektorerna vid övningsskolorna har rätt och skyldighet till tjänstledighet för studier

under en termin efter varje sjuårsperiod i en sådan tjänst.

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 1994 och avses bli behandlad i samband med den. Lagen avses träda i kraft den 1 januari 1994 och gälla till utgången av 1996.

MOTIVERING

**1. Nuläge och föreslagna
ändringar**

Enligt 5 § (621/88) lagen om lärarutbildning anordnas lärarutbildning vid högskolornas pedagogiska fakulteter eller andra motsvarande enheter. Dessa kallas i lagen lärarutbildningsenheter. Till en lärarutbildningsenhet hör enligt lagens 6 § ett nödigt antal övningsskolor. Om dem gäller vad som stadgas särskild.

Lärarutbildningsenheter finns vid Helsingfors, Joensuu, Jyväskylä, Lapplands, Tammerfors, Uleåborgs och Åbo universitet samt vid Åbo Akademi. Varje lärarutbildningsenhet har en eller flera övningsskolor. Antalet övningsskolor är sammanlagt tretton.

Den som är ordinarie lektor vid en lärarutbildningsenhet eller ordinarie rektor eller lektor vid en övningsskola har enligt 11 § lagen om lärarutbildning rätt och skyldighet till tjänstledighet för studier under en termin efter varje period om sju år under vilken han har skött en sådan tjänst. Som tjänstgöringstid beaktas även tid som tillfällig lektor inom sådan lärarutbildning som anordnas av en högskola. För studietermen betalas den lön som hör till tjänsten. Den som har fyllt 60 år eller som skulle

komma att fylla 60 år före utgången av sin studietermi har inte vare sig rätt eller skyldighet till tjänstledighet för studier.

Lärarutbildarna har med undantag för nedan nämnda avbrott haft rätt och skyldighet till tjänstledighet för studier från och med den tid då lärarutbildningen överfördes till högskolorna, dvs. 1973—1974. Systemet har till sina huvuddrag från första början varit likadant som det är nu. Erfarenheterna av studietermen har varit positiva. Studieuppläggen under tjänstledighetstiden har hela tiden utvecklats med utnyttjande av sakkunskapen inom högskolan. Studietermen har dock inte längre samma betydelse som på 1970-talet då lärarutbildningen överfördes till högskolorna och en stor del av lärarutbildarna kom från andra läroinrättningar.

Enligt 15 § 4 mom. lagen om lärarutbildning förelåg inte rätt och skyldighet till studietermi under 1978 och 1979. Dessa år beaktas inte heller vid beräkning av de tjänsteår som berättigar till tjänstledighet för studier. Rätten och skyldigheten till tjänstledighet för studier har således tidigare varit tillfälligt upphävd. Detta har haft statsekonomiska skäl. Högskolornas och övningsskolornas anslag i budgeten

för innevarande år är mindre än 1992. I budgetpropositionen för 1994 föreslås ytterligare nedskärningar. På grund härav föreslås att det stadgas att den i 11 § 1 mom. nämnda rätten och skyldigheten till tjänstledighet inte föreligger från den 1 augusti 1994 till den 31 december 1996. Om tjänstgöringen under denna tid senare skulle berättiga till studietermi-
n skulle detta leda till att en stor del av lärarutbildarna skulle vara tjänstlediga under en termin 1997 och 1998. Det föreslås att tjänstgöringen 1994—1996 inte heller skall beaktas vid beräkandet av den tid som berättigar och förpliktar till tjänstledighet för studier.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

Enligt 11 § 1 mom. lagen om lärarutbildning får den som är tjänstledig för studier den lön som hör till hans tjänst. Universitetens och övningsskolornas lönekostnader för de vikarier som anställs för denna tid uppgår till sammanlagt cirka åtta miljoner mark per år.

Enligt propositionen skulle stadgandet om studietermi-
n med lön inte tillämpas från den 1 augusti 1996 till den 31 december 1996. Lönekostnaderna för vikarier beräknas därför under 1994 uppgå till cirka fyra miljoner mark eller

hälften det normala beloppet. Åren 1995 och 1996 skulle inbesparingen motsvara de genomsnittliga årliga kostnaderna.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har utarbetats inom undervisningsministeriet. Utlåtanden om ett propositionsförslag som skulle ha inneburit att stadgandena om studietermi-
n skulle ha upphävts helt och hållet har begärts av finansministeriet, utbildningsstyrelsen, de universitet som har lärarutbildningsenheter, övningsskolorna samt Lärarnas Fackorganisation LFO. I de flesta remissvaren poängterade man det nuvarande systemets fördelar för utvecklingen av lärarutbildningen och motsatte sig att studietermi-
nen avskaffas.

4. Ikraftträdande

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 1994 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1994.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 11 § lagen om lärarutbildning

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till 11 § lagen den 10 december om lärarutbildning (844/71), sådant detta lagrum lyder i lag av den 1 juli 1988 (621/88), ett nytt 2 mom., varvid nuvarande 2 och 3 mom. blir 3 och 4 mom., som följer:

11 §

ringtid som medför rätt och skyldighet till tjänstledighet räknas ut.

Vad som i 1 mom. sägs om rätt och skyldighet till tjänstledighet för studier inte gäller från den 1 augusti 1994 till den 31 december 1996. Tjänstgöring under åren 1994, 1995 och 1996 beaktas inte när den tjänstgö-

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994.

Helsingfors den 24 september 1993

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Undervisningsminister *Riitta Uosukainen*

Lag

om ändring av 11 § lagen om lärarutbildning

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till 11 § lagen den 10 december om lärarutbildning (844/71), sådant detta lagrum lyder i lag av den 1 juli 1988 (621/88), ett nytt 2 mom., varvid nuvarande 2 och 3 mom. blir 3 och 4 mom., som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §

Den som är ordinarie lektor vid en lärarutbildningsenhet eller ordinarie rektor eller rektor vid en övningsskola har rätt och skyldighet till tjänstledighet för studier under en termin efter varje period om sju år under vilken han har skött en sådan tjänst. Såsom tjänstgöringstid som medför rätt och skyldighet till tjänstledigheten beaktas även tid som tillfällig lektor vid lärarutbildning som anordnas av en högskola. För en sådan studietid betalas den lön som hör till tjänsten.

Vad som i 1 mom. sägs om rätt och skyldighet till tjänstledighet för studier inte gäller från den 1 augusti 1994 till den 31 december 1996. Tjänstgöring under åren 1994, 1995 och 1996 beaktas inte när den tjänstgöringstid som medför rätt och skyldighet till tjänstledighet räknas ut.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994.
